

N 22-28
19.03.2022

ՀՀ արդարադատության նախարար
պարոն Կարեն Անդրեասյանին.

ՀՐԱՏԱՊ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հարգելի պարոն Անդրեասյան,

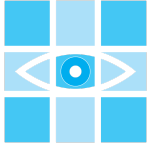
ՀՀ ԱՆ քրեակատարողական հիմնարկներում և մարմիններում հասարակական վերահսկողություն իրականացնող հասարակական դիտորդների խմբի անդամները (այսուհետ՝ Խումբ) 2022թ. մարտի 17-ին ՀՀ ԱՆ «Արմավիր» ՔԿՀ կատարած այցելության ժամանակ տեսակցել են ազատագրված մի քանի անձանց.

1. Բախժի Դավթյան

Բախժի Դավթյանը գտնվում էր պատժախցում, հայտարարել էր հացադուլ, պահած էր գետնին՝ պանդերների կույտի վրա, (քանի որ պատժախցում փակում են մահակալը և ցերեկային ժամերին տանում են անկողինը): Իր տեղեկացմամբ տառապում է գիշերամիզությամբ, նա պնդում է, որ չի կարող գտնվել այլ դատապարտյալների հետ նույն խցում, քանի որ չի կարողանում վերահսկել իր հիվանդությունը և ամաչում է, ինչպես նաև վստահ է որ կենթարկվի ծաղրի ու խտրականության: Ինչպես նաև ունի շագանակագեղձի բորբոքում և գիշերամիզության ժամանակ հաճախ լվացվելու կարիք է ունենում: Խցերում տաք ջուր չկա, իսկ սառը ջրով և հաճախ հոսող ջրի բացակայության պայմաններում չի կարողանում լուծել հիգիենայի հետ կապված հարցերը: Նա նշեց, որ 2020 թվականին բուժում է ստացել ՀՀ ԱՆ «Դատապարտյալների հիվանդանոց» ՔԿՀ-ում, որտեղից էլ տեղափոխել են ՀՀ ԱՆ «Արմավիր» ՔԿՀ, երկարատև ժամանակահատվածում գտնվել է բուժմասում: Բախժի Դավթյանը զգուշացրեց, որ կատարելու է ինֆորմացիան, եթե իր նկատմամբ վերաբերմունքը չփոխվի: Անհրաժեշտ են համարում նաև արձանագրել, որ ուներ անբնական նիհարություն՝ 190 սմ հասակի պարագայում կշռում էր 60 կգ-ից պակաս:

2. Պերն Մկրտչյան

Պերն Մկրտչյանը նույնպես գտնվում էր պատժախցում և հացադուլ էր հայտարարել: Վերջինս տեղաշարժվում էր հենակներով, քանի որ ունեցել է վնասվածք՝ կրունկները փերված են եղել և ոսկրային հյուսվածքները ճիշտ չեն սերտանել: Նա չի կարողանում ոտնաթափ դնել գետնին, ուստի չի կարող օգտվել խցային պայմաններում առկա ասիական գուգարաններից: Նա նշեց, որ իրեն դժվար է կֆանստելը, իսկ բուժմասում կար գուգարանակոնֆ: Այլ որևէ հարմարություն նրան չեն տրամադրել: Պատժախցում գտնվելու 2-օրյա ժամանակահատվածում նա խուսափում է գուգարան գնալուց, քանի որ չի կարող կֆանստել: Պերն

Մկրտչյանը տառապում է նաև մի շարք այլ հիվանդություններով (Քրոնիկական անոթալ էուզիվ գաստրիտ, բուլբիտ, Ռեֆլյուէս էզոֆագիտ, Կարդիալ փականի անբավարարություն, Աստենո-դեպրեսիվ վիճակ, Լյարդի կավերնոզ հեմանգիոմա, Զույգ կրունկոսկրերի ոչ ճիշտ սերտահած կտրվածք, Վիճակ կոնսերվատիվ բուժումից հետո, Կրունկ ոսկրերի դեֆորմացիա, երկու կողմից կրունկ-վեզային և կրունկ-խորանարդածև հոդերի արթրոզ, Ողնաշարի դեգեներատիվ-դիստրոֆիկ փոփոխություններ, C6/C7 միջոդային սկավառակի հոդվածք, TH7/Th8, L3-SI միջոդային սկավառակների պրոտրուզիաներ ախտորոշմամբ): Պերն Մկրտչյանը նաև հայտնել է, որ իրեն մեկ օր առաջ այցելել են ֆիզիկական բժշկական կենտրոնից և նշանակվել է ֆիզիոթերապիա՝ ոտների վերականգնման համար:

3. Կարեն Հովհաննիսյան

Կարեն Հովհաննիսյանը տեղափոխվում է անվասայլակով, գտնվում է բուժմասում: Խնդիրներ ունի նաև սրտանոթային համակարգի հետ, ախտորոշվել է զարկերակային հիպերտենզիա 3-րդ աստիճան, բարձր ռիսկային կրիզային ընթացք: Ըստ բժշկական փաստաթղթերի խորհուրդ է տրվել նրան բուժումը շարունակել սրտաբանի հսկողության ներքո: Կարեն Հովհաննիսյանը նշեց նաև, որ դժվարությամբ է լսզանք ընդունում, քանի որ հենաբաժնողական խնդիրներ ունեցողների համար չկա որևէ հարմարություն, խնդրել է կոնֆարտո տրամադրել, սակայն մերժել են:

Հարցը ֆինանսավել է նաև «Քրեակատարողական բժշկության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի Արմավիր ստորաբաժանման ղեկավարի հետ: Նա նշեց, որ արվել են բոլոր հնարավոր հետազոտությունները, որոնց վերաբերյալ կան համապատասխան գրառումներ բժշկական փաստաթղթերում, նաև Պերն Մկրտչյանի համար հրավիրել է Ֆիզիկական բժշկության կենտրոնի մասնագետներին, օրերս կտեղափոխեն իրենց մոտ՝ քերապիայի: Հարցին, թե արդյո՞ք նա հեռակներով կարող է օգտվել ասիական զուգարանից, պատասխանեց, որ նրա ազդրային հոդերը լավ վիճակում են, սակայն մեր հարցին, թե արդյո՞ք ոտնաթափերի վիճակը թույլ կտա նրան կֆանստել, պատասխանել է, որ դա կարող է լուծվել կոնֆարտի միջոցով, սակայն դա պետք է բերեն անձի հարազատները: Բուժմասի ղեկավարը նաև նշեց, որ Կարեն Հովհաննիսյանին առաջարկվել է տեղափոխել «Դատապարտյալների հիվանդանոց» ՔԿՀ, սակայն նա հրաժարվել է:

Եզրահանգումներ.

Կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքների հիման վրա Խոնքն արձանագրում է, որ ազատագրվածներ Բախի Դավթյանի, Պերն Մկրտչյանի և Կարեն Հովհաննիսյանի նկատմամբ ցուցաբերվել է անմարդկային և արժանապատվությունը նվաստացնող վերաբերմունք: Մասնավորապես.

- Բախի Դավթյանի առողջական վիճակը պահանջում է բուժօգնության տրամադրում, մինչև առողջական խնդիրների լուծումը, չտեղափոխել ընդհանուր խցում, որտեղ կարող էր ենթարկվել ծաղրածանակի և խտրական վերաբերմունքի (նման հիվանդության պարագայում գտնում ենք, որ այդ ոխկը բարձր է): Նվաճից բացի, այդ վիճակով անձը չպետք է տեղափոխվի պատժախոց:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐՈՒՄ ԵՎ ՄԱՐՄԻՆԵՐՈՒՄ
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԴԻՏՈՐԴԵՐԻ ԽՈՒՄԲ

- Պերն Մկրտչյանի առողջական վիճակը նույնպես պահանջում էր բուժօգնության տրամադրում, վերջինիս պնդումը, որ չի կարողանում օգտվել ասիական տիպի զուգարանից նույնպես հիմնավորված է, հիմնարկը պետք է միջոցներ ձեռնարկեր պատճան պայմաններ ապահովելու ուղղությամբ, որը չի արվել:
- Կարեն Հովհաննիսյանի պահանջը կոնֆաբո տրամադրելու վերաբերյալ նույնպես իրավաչափ է: Անհրաժեշտ է արձանագրել նաև, որ Կարեն Հովհաննիսյանի մասով դեռևս 01.03.2022թ. Խումբը ներկայացրել էր թիվ 22-24 ընթացիկ հաշվետվություն՝ առաջարկելով կազմակերպել Կարեն Հովհաննիսյանի բուժօգնությունը և բուժումը, ինչպես նաև նրան ապահովել լոգանքի համար հարմարավետ արձույժ՝ նախատեսված հաշվետվություն ունեցող անձանց համար: Սակայն պարզվել է, որ խնդիրը որևէ լուծում չի ստացել:

Առաջարկություններ.

- Բախժի Դավթյանի գիշերամիզության հետ կապված կազմակերպել անհրաժեշտ բուժօգնություն, ստուգել շագանակագեղձի վիճակն ու հոգեկան առողջության հետ կապված խնդիրները: Մինչ այդ կատարել հոգեբանի խորհրդատվություն ինֆնամասումից խուսափելու համար, ինչպես նաև հանել պատժախցից:
- Պերն Մկրտչյանին մինչև ֆիզիկական բժշկության կենտրոն տեղափոխելը հանել պատժախցից և ապահովել առողջական վիճակին համապատասխան զուգարանային պայմաններ: Ֆիզիկական բժշկության կենտրոն տեղափոխելուց հետո բուժօգնություն տրամադրել նաև այլ հիվանդությունների մասով:
- Կարեն Հովհաննիսյանի մասով արդիական է մնում Խմբի 01.03.2022թ. թիվ 22-24 հաշվետվությամբ ներկայացված առաջարկը՝ կազմակերպել Կարեն Հովհաննիսյանի բուժօգնությունը և բուժումը, ինչպես նաև նրան ապահովել լոգանքի համար հարմարավետ արձույժ՝ նախատեսված հաշվետվություն ունեցող անձանց համար:

Հարգանքով՝

Խմբի նախագահ

Զարուհի Հովհաննիսյան